

EDUCACIÓ EN VALORS

per Irene de Puig

Ara és l'hora dels valors, segons el Sr. Wert. Com si cop d'efecte, amb una signatura escombrem la ciutadania i la civilitat. Com si durant aquests anys la matèria de ciutadania no tractés de valors!. Ara amb una majoria absoluta confortable desafiem Europa i imposem els valors.

A cada ventada electoral els ciutadans ens hem d'acomodar a les inclemències dels nous poders – parlo d'aquí i d'allà- i ara toca parlar de valors.

I els que pateixen aquesta plaga reformista i contrareformista són els ensenyants. L'educació és com la cirereta dels governs. Si no es pot instaurar un nou sistema educatiu no som ningú, es diuen els qui acaben de guanyar unes eleccions. Cal deixar petjada i marejar cada quatre anys als ensenyants, pares i mares, editors... i tota la corrua que se'n segueix. Tan se val el que costa, no sols econòmicament, també en salut, malts de cap i problemes d'adaptació per adults i infants.

Però no ens agafa desprevinguts, des de sempre hem educat em valors. Probablement no professem els mateixos que predica el Sr. Wert ni els hem tractat de la manera que ell pretén inculcar-los, però sempre hem treballat a través i a partir de valors fonamentals.

I és que com és ben sabut Filosofia 3/18 és un projecte sobre valors. Un projecte que practica valors, no només en parla sinó que els fa efectius ja que la seva metodologia dialògica és, en si mateixa una pràctica de la tolerància, el pluralisme, respecte i convivència.

Com enfocament per a l'educació en valors, l'atractiu de Filosofia 3/18 és triple:

1. Els infants i joves es familiaritzen amb conceptes clau sobre valors i aprenen la forma d'aclarir-los, de proporcionar justificació de les seves creences, de fa distincions i descobrir suposicions. Aprenen a imaginar

les conseqüències d'escenaris hipotètics, considerar interpretacions alternatives, i produir exemples i contraexemples. En la pròpia pràctica del diàleg els infants comprenen que certs valors intel·lectuals - com la consistència lògica i la pertinència de les raons - són crucials per a l'avaluació imparcial dels arguments.

2. Ofereix un mètode provat per involucrar els nens en la investigació de les qüestions centrals relatives als drets i valors. Ajuda als nens a desenvolupar una comprensió crítica dels conceptes, i estimula la capacitat de prendre decisions raonades i ètiques i informades sobre qüestions cabdals per la consecució d'una personalitat ètica.
3. Permet als nens i joves a participar com a ciutadans responsables en una comunitat democràtica. Cultiva les actituds, els comportaments i les habilitats que necessiten per tal d'expressar les seves idees en públic, escoltar obertament a altres punts de vista, i resoldre les diferències de manera raonable.

Gràcies a la creació d'una comunitat de recerca que es forma a partir de la conversa i del diàleg, s'aconsegueix millorar les capacitats cognitives, de desenvolupament afectiu social i la formació de criteris de caràcter ètic per avaluar els comportaments propis i els derivats de la interacció social.

La comunitat de recerca és una comunitat pluralista i democràtica basada en els principis de participació, deliberació, el respecte mutu i la tolerància. A mesura que desenvolupa, la comunitat esdevé cada vegada més autònoma, de manera que el facilitador intervé amb menys freqüència i els nens es fan més competents en la regulació del diàleg.

Participar en una comunitat d'investigació ofereix als infants i joves una manera significativa per exercir els seus drets a la llibertat de pensament i d'expressió, així com el seu dret a desenvolupar el seu judici individual i el sentit de responsabilitat moral i social.

Educació en valors

A més, la comunitat de recerca prepara els nens per a la ciutadania activa de múltiples maneres. Els ofereix l'oportunitat d'experimentar una veritable participació ciutadana, a petita escala, dins del seu grup de classe. A l'aula es coneixen habilitats i disposicions que necessiten per expressar les seves opinions públicament. Aprenen a negociar significats i poden no estar d'acord amb els altres sense recórrer a atacs personals. S'exerciten a reflexionar críticament sobre problemes socials reals. I se'ls prepara per participar de manera significativa - tot i que encara és molt jove - en la presa de decisions democràtica, la participació comunitària, la consulta i l'autodefensa.

En l'àmbit del desenvolupament personal, ajuda a l'autoconeixement, l'autoestima, l'autonomia del pensament, la comprensió crítica de les normes de convivència, el respecte i tolerància, la capacitat de diàleg i de participació democràtica, el reconeixement als valors de la dignitat humana, el compromís amb l'entorn natural i social, i a la capacitat d'autoregulació de la conducta.

En definitiva, el projecte Filosofia 3/18 afavoreix reflexió i desenvolupament de criteris ètics, orientats al procés de creixement personal d'infants i joves.

* * *

El *Butlletí Filosofia 3/18* n° 98 està dedicat a l'educació en valors amb propostes concretes per enforçar aquesta matèria a primària des dels propis manuals de Filosofia 3/18.



Llicència de Creative Commons
Educació en valors. Autora: Irene de Puig
Olivé. Està subjecta a una llicència de
Reconeixement-NoComercial-
SenseObraDerivada 4.0 Internacional de
Creative Commons.